

Kovácsné Váradai Sarolta 1950 – 2015

*„Békességet hagyok rátok: az én békémet adom nektek.
De nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja.
Ne nyugtalankodjék a szívetek, és ne is rettegjen!”
(János 14,27)*

(a Sári által sokszor idézett evangéliumi szakasz)

*Személyében testvért, barátot, lelki társat veszítettünk.
Ami neki boldog beteljesülés, nekünk fájó hiány.*

Isten veled, Sári!

Amikor valakinek a temetésére jövünk össze, sokféle világnézet, hit, hagyomány találkozik. Mindannyian igyekszünk a magunk hovatartozása szerint gondolni az elhunyra, bármiféle legyen is az a szertartás, amellyel végső búcsút veszünk az elhunyttól.

Bennünket most – sokféleségünk ellenére – az hozott össze, hogy ismertük, szerettük Sárit. Ez a tény tegyen most alkalomhoz illő közösséggé, testvérekké bennünket! Sári 2008-ban beszélt a temetéséről, s akkor megfogalmazott néhány szempont a temetését illetően. Ezek legmesszebb menő figyelembevételével köszönjük el tőle!

Testvéreim! Akik a Bokor kisközösségeiben élünk tudjuk, hogy a közösségi találkozóknak többek között van egy olyan része, amikor valakinek gondolatait beszéljük meg. Mai „közöségi találkozónkon” Sári gondolatairól gondolkodjunk el!

„Szórvatok szét, ne falazzatok be!”

Ugye, nem én voltam az egyetlen, aki meglepődött azon, hogy nem a csepeli temetőben helyezük el Sári hamvait, nem ott, ahol anyukája, apukája, férje is nyugszik? Mi, akik ismertük a mély apa-leánya kapcsolatot, akik ismertük az őt férjével, Istvánnal összekötő szeretetet, az oda temetkezést tartottuk volna természetesnek. Sári kérése azonban kifejezi az ő személyiségét. Szinte halljuk szavait: „Ne bonyolítsátok a dolgokat, köszönjétek el egyszerűen, gyászos modorosság nélkül!” A keresztény kultúrában nagybőjt elején, a húsvéti készület kezdetén halljuk: *Memento homo, quia pulvis es!* Emlékezz, ember, hogy por vagy! Az elhamvasztással előre megtesszük azt, amit a természet előbb-utóbb különben is megtett volna, vagyis hogy porrá leszünk. Itt a földi életben nélkülözhetetlenül hozzánk tartozik a testünk. Sári is nagyon szenvedte ezt, hiszen az utóbbi években sok baja volt: „Itt fáj, ott fáj” – panaszkodhatta volna szüntelenül. Csak a szívére nem panaszkodott, pedig a szíve okozta halálát. Testünk minden életjelenségünkben ott van. Hogyan is tanultuk? Anyagcsere, ingerlékenység, mozgás, növekedés, szaporodás... Még két jelenséget ide kell kapcsolnunk, hogy teljes legyen a sor: a születést és a halált. A halál mint életjelenség? Igen, mint a biológiai életünket befejező kikerülhetetlen esemény. Sári úgy értelmezte a testet, mint amely világra jött, a személyiségünkre jellemző biológiai sajátosság, és a végén visszatér az anyag földi körforgásába.

„Hiszek a további életben!”

Ezt egy mélyen hívő ember így szokta megvallani. Sári ezt az örök életbe vetett hitét „a Valóság”-nak vallotta. A Bokor teológiájában mi a hit szón bizalmat értünk. Bízom abban, hogy van örök élet. Az emberiség egyik tragédiája, hogy azok a vallások, felekezetek, amelyek ezt szóban vallják, az életükkel nem hitelesítik. Gandhi többek között azért nem lett katolikus vallású, mert hiteltelennek látta a katolikusok életét. Hindu maradt. Sárit kisbaba-ként reformátusnak keresztelték. Felnőttként katolikus kapcsolataiban élt, Dombi Feri bácsi papi szolgálatával, és a Bokor egyik közösségébe járt, amelyet Bulányi György piarista atya neve fémjelzett számára. Ilyen egy ökumenikus, vallások feletti szemléletű élet. Nem iratkozik ki sehonnan, hanem keresi, hogy a Teremtő Istennek mi is lehet a terve vele. Ahol értéket talál, ott igyekszik helytállni. Sári jézusi tájékozódású életre törekedett. Ő nem olyan alkat volt, aki prófétai dinamizmussal térített, hirdetett, hanem a szolgálat tetteivel volt hiteles ember közöttünk. Erről sokat mesélhetnek a halásztelkiek... Abban bízott, hogy ha így él, akkor magához öleli őt a Jóisten. Szent Klára egyszer így kiáltott az égre: „Hol voltál, Uram, húsz évig?” Lelkében határozott választ kapott: „Benned voltam, Klára!” Teréz Anya évtizedekig őrlődött abban, hogy van Isten, vagy nincs? Válasza így hangzott: „Ezt nem tudom, de azt igen, hogy a rászorulókat segítenem kell, és teszem a dolgomat.” Az ilyen lelkületű emberek csendes, szerény sorába tartozott a mi Sárink.

„Az itt maradtak gondolják át az életüket!”

Néhány hónapja temettük Tamást, repülővel lezuhant osztálytársunkat. Akkor mondta nekem Sári: „No, megint egy alkalom, hogy elgondolkozzunk életünkön. Mi végre vagyunk a világon? Mi az emberhez méltó élet?” Ezekre a kérdésekre sokféle választ lehet adni. Most nem az okos, íróasztalnál született válaszokra van szükség. Sári a fejet lehajtó, magunkba néző válaszra biztat. Az emberi lelkiismeret, a jobbik énünk hangja sokat elárul arról, hogy hol tartunk. Ebben a világban, ahol a halál elhallgatni való, titkolásra, elkendőzésre ítélt jelenség, nem könnyű őszintén magunkba nézni. Menekülnénk az elől, ami elől nincs menekvés. Ki ne szeretne világos, belátható bizonyosságot az életünk értelmét illetően? Az a baj, hogy szavaink, okos és művelt megfogalmazásaink el tudják terelni figyelmünket a lényegről: Milyen is az életvitelem? Mi, hitben-bizalomban élni igyekvők, ősi emberi biztatásra figyelünk. Ennek a megtérés a kulcsszava. Tesuvah, metanoia... A lényeg, hogy általam vajon eggyel több-e a jó ember ezen a földön.

„Találkozunk!”

Ha ezt humorral fogom fel, azt mondom: „Sárikám, ne fenyegezz!” Ha komolyan veszem, azt mondom: „Remélem is, hogy találkozunk!” Akik nem így gondolják, azoknak is szól ez az üzenet. Azt mondja, hogy minden rám gondolásodban, minden jóra való törekvésedben, minden hibát megbánó fejlehtásodban találkozunk. Mert az igazi találkozás a jóra való törekvéseinkben történik. A szeretet erőterében találkozunk. Úgy legyen!

Király Ignác